

INFORMACJA DOTYCZĄCA ZWALCZANIA CHRABĄSZCZA MAJOWEGO I KASZTANOWCA (pędraki i chrząszcze)

W ostatnich latach obserwuje się w województwie świętokrzyskim zwiększenie zagrożenia upraw rolniczych, warzywniczych i sadowniczych oraz leśnych przez pędraki – larwy chrabąszcza majowego i chrabąszcza kasztanowca. W okresie od początku maja do połowy czerwca wylęgają się chrząszcze chrabąszcza majowego i kasztanowca. W tym okresie zaleca się lokalnie, w razie dużego nasilenia – szczególnie w pobliżu lasów liściastych – zwalczanie owadów dorosłych.

Fot. 1 Chrabąszcz majowy – owad dorosły

Fot. 2 Pędrak – larwa chrabąszcza majowego

Źródło: www.nuzban.scholaris.pl/zwierzc/chrabmaj.htm

BIOLOGIA I SZKODLIWOŚĆ:

Całkowity cykl rozwojowy chrabąszcza majowego i kasztanowca może trwać 3 – 5 lat. Dorosłe chrząszcze pojawiają się zwykle od końca IV do początku VI. Samice składają jaja do pulchnej, świeżo uprawionej gleby. Po 4-6 tygodniach zwykle na przełomie VII i VIII wylęgają się larwy, które początkowo odżywiają się próchnicą i drobnymi korzonkami np. traw. Na zimowanie schodzą do głębszych warstw gleby. Pędraki żyją i żerują w glebie przez kolejne 2 lub 3 lata, w zależności od warunków atmosferycznych. W każdym kolejnym roku pędraki są bardziej żarłoczne i powodują coraz większe straty gospodarcze. Jesienią w ostatnim roku rozwoju pędraki schodzą na głębokość 30 – 60 cm w głąb gleby i tam się przepoczwarzają. Dorosłe chrząszcze wychodzą na żerowanie wiosną i cykl się powtarza. Największe straty gospodarcze powodują pędraki w 3 – 4 roku żerowania uszkadzając często w znacznym stopniu lub wręcz zjadając korzenie roślin rolniczych, sadowniczych i warzywnych. Masowe pojawienie się w czasie rójki dorosłych chrabąszczy w szkółkach sadowniczych i leśnych oraz w sadach towarowych i lasach liściastych może przy dużym nasileniu owada powodować nie tylko szkieleutowanie liści, ale również gołozery (drzewa pozostają bez liści) i uszkodzenie zawiązków owoców. Ponadto pędraki mogą powodować także straty pośrednie przez przenoszenie chorób infekcyjnych i ułatwienie wnikania patogenów do wnętrza roślin przez uszkodzone korzenie.

Walka z chrabąszczem majowym i kasztanowcem, zarówno z owadami dorosłym jak i z pędrakami jest bardzo trudna i kosztowna, dlatego najlepszym sposobem jest kompleksowe zwalczanie przed założeniem sadu czy plantacji.

ZWALCZANIE PĘDRAKÓW:

- **mechaniczne** – przeprowadzenie pełnej agrotechniki: głęboka orka, uprawa gleby np. talerzówką, glebogryzarką broną lub inną maszyną z ostrymi końcówkami;
- **uprawa gryki** – roślina ta „oczyszcza” pole. Zawarte w niej związki chemiczne zakłócają rozwój pędraków, które giną przed przepoczwarzeniem nie osiągając stadium owada dorosłego;
- **chemiczne** – preparaty chemiczne należy bezwzględnie stosować w dawce i w terminach podanych w etykiecie instrukcji stosowania. Zwalczanie najlepiej przeprowadzić w 1 – 2 roku żerowania, kiedy larwy są najbardziej wrażliwe na działania środków ochrony roślin.

ZWALCZANIE CHRABĄSZCZY:

W czasie rójki wiosną może być konieczne zwalczanie chrabąszczy. W czasie intensywnych nalotów owadów na plantacje lub sady, szczególnie zlokalizowane w pobliżu lasów liściastych, powinno się prowadzić chemiczne zwalczanie chrabąszczy. Można również prowadzić ręczne zbieranie i niszczenie chrząszczy, szczególnie na małych plantacjach i w sadach przydomowych.

UWAGA!

Szczegółowe informacje o środkach ochrony roślin dopuszczonych do obrotu i stosowania w Polsce są dostępne na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa pod adresem www.minrol.gov.pl > Informacje Branżowe > Produkcja roślinna > Ochrona roślin. Środki ochrony roślin należy stosować zgodnie z etykietą – instrukcją stosowania. Zabiegi mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby, które ukończyły szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie. Posiadacze gruntów, na których prowadzone są zabiegi ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia ewidencji wykonywanych zabiegów i przechowywania jej przez okres, co najmniej 2 lat od wykonania zabiegu (Art.68 ust.1, Art.71 ust.1 i 3, Art.74, Art.76 ust.1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, Dz. Ust. z 2006 r. Nr 33, poz. 849 ze zmianami).

Ochrony Roślin i Nasiennictwa
w Kielcach

Marek Chrapek
Marek Chrapek